

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

Teutonum manum: sed non eam, qua sufficeret regem per impacatas, quales tunc erant in Italia, provincias deducere. Florentini arma sua iactabant, ausi se in campis ostentare Alemannis: sed ab illis impetiti, didicerunt suo malo modestius agere. Peruenit aliquando Sigismundus Romam: non ea, qua veteres consueverunt Caesares: non qua proauus eius Henricus via, qui inter Imperatores nostros nouissimus, armis perfregit Italiam. Coronatur Sigismundus ab Eugenio pontifice, & in Germaniam reuertitur: multum tamen temporis Senis commoratus: quae vrbs aliquantam retinet Imperij memoriam, & antiqua dignitatis obseruanti-
am.

CAPVT XX.

HOc tempore fuit illa grandis in Christianismo commotio de concilio Basileensi, quod ante quidem Eugenius iusserat conuocari. Vbi iam satis mature conuenerant ex omni orbe patres, praesideret in eo Iulianus cardinalis sancti Angeli, vice & autoritate pontificis, Eugenius mutato animo, transferre voluit in Bononiam ex causis, quas in Bulla allegauit. Sed concilium, acceptis literis translationis, misit solennes in Urbem ad pontificem oratores, qui ostenderent maioribus ex causis translationi non esse locum, obsecrantes, vt in prima sententia permaneret. Sed ille flecti non potuit: mittebatque alios ex suis episcopos, qui verbo efficaci monerent Iulianum in concilio praesidentem, & patres alios, vt translationi consentirent. Sed hac frustra fuit legatio: responsumque illis est de maturo patrum consilio, nec expedire, nec fieri posse translationem: Oranere, immo obsecrauerunt pontificem, vt a translatione discederet: alioqui iam esse in Constantiensi declaratum, Sa-
crum

crum concilium in Spiritu sancto congregatum, in casibus habere auctoritatem supra pontificem : qua uteretur, nisi ille cederet communi utilitati. Hac utrobique immobiliter inhaerente sententia, Papa cum transferret, Basileensem reuocaret concilium, patres non sinerent, inuicem sibi cepere inuehi. Ille in concilium, & hoc vicissim in pontificem, graui scandalo, & totius, ut diximus, commotione Christianismi. Per quod tempus Magdeburgenses ciues graui etiam dissidio restitère suo pontifici, & capitulo maioris ecclesie, occasione sumpta de communienda ciuitate, ut illi dixere, in hostes Bohemos, ut pontifex sensit, impedimentum sui : Capitulum enim sue parti communiendae non satis voluntarij, rem dissimularunt : Ciues operi institerunt, indignante capitulo cum pontifice : quae usque adeo excreuit indignatio, ut omnia ecclesiae suae preciosa, & pecuniaria quisque sua, in locum reportarent tutiorem, veriti populi tumultum : Cesserunt & ipsi loco, diuina in ecclesia officia intermittentes. Deuoluta est causa ad concilium Basileense : Vtrique misere instructores procuratores. Dum in iure certaretur, morae impatientes, cum ad arma vocassent, & in belli societatem, Iohannem de Brandenburg marchionem, & Henricum Brunswicensem ducem, cum comunitatibus de Brunswico & Halle sumpsissent, duxere in oppidum & arcem Caluen : expugnataque arce, omnia diripuerunt, inuentum archiepiscopum abire sinentes. Ille coeessit ad fratrem in Thuringiam, in Sunderhusen commorantem : Ibi quoque multo tempore permansit. Interim ciues cum auxilijs ultra progressi, arcem ecclesiae Aquensem, cum oppido, & inde Stasford expugnauere. Archiepiscopus cum omnia sineret, iure, non armis certare constituens, petiuit Basileam, vbi iam adesse audierat Imperatorem, si per

si per

si per illum, aut per concilium iustitiam obtineret, de immanissima vi & tumultuatione subditorum. Sed cum in concilio nihil magis ageretur, quam ut Eugenius pontifex à reuocatione sua discederet, concilioque iam sua & precedentis concilij autoritate inchoato, vel ipse accederet, aut plena potestatis mitteret oratores, nemo magnae iustitiae spem consequenda inde fouebat. Eugenius iam causas prae tendebat de Gracis aduenturis, & eorum ad Ecclesiam occidentalem adunatione, qui Alpes transire nollent, de quibus proprio incommodo, quod Basileam ipse longo itinere petere non posset: ad Bononiam autem omnibus esset facilis accessus: quodque inter minas Germanorum, qui in suis finibus intractabiles essent, nihil ad eorum reformationem posset intentari: Vocauit Iulianum, & omnes patres sub maximis poenis Bononiam: Illi vicissim citabant pontificem: ut aut veniret, aut instructos mitteret oratores ad audientiam sacri concilij sub interminatione poenarum maximarum: Et in XII. Sessione, iam de tertia monitione processum instituit, quod nisi infra LX. dies reuocaret suam cassationem Eugenius, esset suspensus ab omni administratione Papatus in temporalibus & spiritualibus: prout in literis desuper fulminatis, omnia quae gesta sunt, eleganter recitantur. Quo tempore, quod in Metropoli diximus, Bremenses senatum suum in carcerem coniecerunt. Sed ille elapsus, peruenit in Oldenborg, exceptus per benigne à comite Theoderico.

CAPVT XXI.

Sigismundus interim Imperator non cessauit apud pontificem instare, ut sacro concilio auctoritatem impartiretur, reuocans translationem: peruenitque, ut Papa datis desuper literis translationem cassaret, & Basileensi